

COLOCVII CÆSAR | MEDIU

**DESPĂDURIRI, INUNDAȚII,
ÎNCĂLZIRE GLOBALĂ**

CÆSAR

Centrul Național de Cercetare Științifică și Inovatoare în Ingineria și Managementul Sistemelor - București

ROMÂNIA 2030 | MEDIUL ÎNCONJURĂTOR

OBSTACOLE. SOLUȚII. ASUMARE ȘI RESPONSABILITATE

Prima ediție din seria colocviilor derulate în cadrul **Centrului pentru Acces la Expertiza Studenților și Absolvenților Români (CÆSAR)** a reunit la Sediul central al Regiei Naționale a Pădurilor **ROMSILVA** peste 40 de experți din domeniul economic, infrastructură, silvicultură, meteorologie, mediu, ecologie, urbanism, arhitectură, construcții, hidrologie și administrație publică. Printre invitații de onoare s-au numărat: domnul **Marian Stoicescu**, Președinte al Uniunii Europene a Forestierilor, Președinte al Confederației Sindicale “Consilva” și Președinte al Federației pentru Apărarea Pădurilor, domnul **Aurel Ungur**, Secretar General al Asociației Proprietarilor de Păduri din România, domnul **Cristian Ionuț Duța**, Doctorand la Universitatea Transilvania, domnul Dr. Ing. **Nicu Tudose** de la Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice Brașov, domnul Ing. **Gheorghe Stăncălie** de la Administrația Națională de Meteorologie, domnul Ing. **Ion Bogdan** de la Institutul Național de Hidrologie și Gospodărire a Apelor, domnul **Nicolae Iordan-Constantinescu**, Președintele Fundației Paneuropa și Profesor asociat la Universitatea Financiar-Bancară, și domnul **Ciprian Pahonțu** de la Regia Națională a Pădurilor Romsilva.

Colocviul CÆSAR Mediu 2030 și-a propus să pună bazele unui proiect național de evitare a inundațiilor și despăduririlor în România, printr-o abordare strategică, unitară și multidisciplinară. Acest eveniment a reunit experți din domeniul economiei, infrastructurii, silviculturii, meteorologiei, mediului, ecologiei, urbanismului, arhitecturii, construcțiilor, hidrologiei și administrație publice pentru a dezbate principalele probleme existente și pentru a găsi soluții viabile și modalități realiste de implementare a acestora.

În prima parte a evenimentului, specialiști din domeniu au susținut prezentări științifice, axate pe o serie de teme de interes major pentru România.

1. *„Experiențe internaționale de combatere a inundațiilor: Bazinul Franco-Belgiano-Luxemburgeo-German al Moese-Moselle” (Prof. Nicolae Iordan-Constantinescu)*
2. *„Despăduririle și urmările lor catastrofale asupra terenurilor, apelor și mediului înconjurător” (Drd. Cristian Ionuț Duța)*
3. *„Torențialitatea bazinului hidrografic Carcinov” (Dr. Ing. Nicu Tudose)*
4. *„Schimbări climatice, fenomene meteorologice extreme în România” (Ing. Gheorghe Stăncălie)*

5. „Aspecte privind efectele schimbărilor climatice asupra resurselor de apă. Rezultatele proiectelor internaționale desfășurate în cadrul Institutului Național de Hidrologie și Gospodărire a Apelor” (Ing. Rodica Mic)
6. „REDD¹ – Un instrument eficient?” (Dir. Ciprian Pahonțu)
7. „Studiu de caz pentru inundațiile ultimului deceniu de pe Siretul superior” (Dir. Mary-Jeanne Adler)

A doua parte a colocviului a constat în două ateliere de lucru. Primul a fost axat pe analiza **costurilor** produse de inundațiile de până acum și pe analiza **resurselor** disponibile pentru aplicarea unui proiect național de evitare a inundațiilor și despăduririlor. Discuțiile din cadrul celui de-al doilea grup de lucru s-au concentrat în jurul construirii unei **strategii naționale** de evitare a inundațiilor și despăduririlor, orientată către rezultate, care să includă acțiuni specifice, termene limită și persoane responsabile.

Concluziile grupurilor de expertiză din cadrul celor două ateliere – **Costuri și Resurse și Strategie Națională** – reprezintă un prim pas important în direcția evitării inundațiilor și despăduririlor în orizontul de timp 2030. Ceea ce urmează este materializarea soluțiilor identificate în proiecte și acțiuni concrete, de impact pe termen mediu și lung.

Liga Studenților Români din Străinătate (LSRS) adresează mulțumiri tuturor invitaților, participanților și voluntarilor LSRS care au contribuit la organizarea acestui eveniment, precum și următorilor parteneri: Regia Națională a Pădurilor ROMSILVA, Institutul Național de Hidrologie și Gospodărire a Apelor, Agenția Națională de Meteorologie, Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice, Universitatea Financiar-Bancară București, EcoMagazin, Asociațiile Mai Mult Verde, Plantăm Fapte Bune în România și Partener pentru Tine.

¹ Programul Națiunilor Unite numit „Reducing Emissions from Deforestation and Forest Degradation in Developing Countries”.

PARTICIPANȚI (I)

Adrian Constantin Atanasiu
 Alexandru Costeniuc
 Alexandru Ioan Cabuz
 Alexandru Matei
 Anamaria Bogdan
 Anamaria Hâncu
 Andreea Bucur
 Andrei Costa
 Carmen Daniela Popescu
 Cicerone Mândru
 Costel Pătrășcan
 Cristina Nica
 Daniel Farmache
 Daniela Rădulescu
 Denise Arsene
 Dir. Ciprian Pahonțu
 (speaker)
 Dr. Biol. Sergiu Fendrihan
 Dr. Ing. Nicolae Tudose
 (speaker)
 Dr. Mary-Jeanne Adler
 (speaker și moderator)
 Drimer Dolphi (moderator)
 Ecaterina Dobrescu
 Elena Laslu
 Elisabeta Oprișan
 Florentina Stan
 Gabriela Moroșanu
 Geo Atreides
 George Baci
 Ing. Cristian Ionuț Duța
 (speaker)
 Ing. Gheorghe Stăncălie
 (speaker)

ORGANIZATORI (II)

Ana Becheru (coordonator)
 Ana Budeanu
 Andrei Stan

OBSTACOLE ȘI SOLUȚII

Grupul de expertiză „Costuri și Resurse. Plan Execuție” din cadrul colocviului CÆSAR Mediu 2030 a identificat o serie de obstacole care fac ca problema inundațiilor din România să nu-și găsească încă o rezolvare corespunzătoare. Totodată, grupul s-a concentrat asupra găsirii unor soluții viabile și realiste pe baza cărora cauzele inundațiilor pot fi întâmpinate și controlate.

Avertizările meteorologice

OBSTACOL. Metodele de comunicare a avertizărilor speciale nu sunt îndeajuns de eficiente și că acoperirea mediatică a acestora este insuficientă.

SOLUȚIE. Diseminarea mai largă a informațiilor și avertizărilor

METODĂ DE IMPLEMENTARE. Crearea de către autoritățile publice în cooperare cu operatorii de telefonie a unui sistem de avertizare prin SMS a populației ca serviciu public de urgență.

Pădurile

OBSTACOLE

- I. Defrișările masive și alunecările de teren
- II. Retrocedări de pădure în arii protejate
- III. Lipsa unor perdele de protecție urbană
- IV. Gestiunea limitată și defectuoasă a pădurilor de autoritățile locale (inclusiv tăieri de păduri în arii protejate)
- V. Reprezentarea necorespunzătoare a statului în litigii privind proprietatea asupra pădurilor
- VI. Lipsa unui sector de cercetare axat pe refacerea fondului genetic forestier utilizabil în procesul de împădurire
- VII. Monitorizarea dificilă și defectuoasă a lucrărilor silvice
- VIII. Costurile foarte mari de reconstrucție după inundații

SOLUȚII

- I. Sistem complex de împăduriri. Perdele forestiere de protecție a zonelor agricole. Injecții de beton în sol pentru consolidarea acestuia
- II. Introducerea compensațiilor pecuniare alternative retrocedării bunurilor în natură și a posibilității răscumpărării de către stat a pădurilor în arii protejate

PARTICIPANȚI (II)

Ing. Rodica Mic (speaker)
Ionuț Purica
Liana Buzea
Liudmila Mehedințeanu
Maria Bostenaru
Maria Epure
Maria Stan
Marian Stoicescu
Marius Barbulescu
Marius Raicea
Mihaela Pavnuțescu
Mihaela-Andra Velicu
Mihaela-Codruța Nedelcu
Mircea Ilie
Nicolae Enache
Oana Neneciu
Olimpia Negru
Prof. Florian Colceag
Prof. Nicolae Iordan-Constantinescu (speaker)
Răzvan Orășanu
Răzvan Spiridon
Roxana Ivan
Sandor Korosofy
Sebastian Botic
Șerban Constantin
Simona Andrei
Simona Crețu (Drăgușanu)
Sorina Bunescu
Valentina Mănoiu
Vladimir Gheorghievici

ORGANIZATORI (II)

Alexandra Salcedo
Cătălina Albeanu
Ella O'Neil
Olivian Ortopan

- III. Conservarea arealelor plantate și extinderea lor
- IV. Presiune publică asupra autorităților locale în sprijinul îmbunătățirii gestiunii pădurilor de către acestea
- V. Introducerea instituției Avocatului Statului, dar și cooptarea unui corp de tineri avocați cu înaltă pregătire în rezolvarea litigiilor privind drepturile de proprietate asupra pădurilor
- VI. Dezvoltarea proiectelor de refacere a fondului genetic forestier
- VII. Îmbunătățirea metodelor de monitorizare existente și introducerea unor instrumente informatice și tehnologice alternative mai performante
- VIII. Introducerea obligativității studiilor de fezabilitate și a strămutărilor

METODE DE IMPLEMENTARE

- I. Accesarea unor programe de finanțare de către proprietarii de păduri și de către organizațiile societății civile
- II. Identificarea surselor de finanțare de la bugetul de stat pentru răscumpărări de păduri
- III. Inițierea unui dialog dintre organizațiile societății civile și autorități locale privind avantajele păstrării și extinderii pădurilor ca perdele de protecție urbană
- IV. Dezvoltarea inițiativelor de felul „Coaliției pentru Mediu” care să persuadeze autoritățile publice prin diverse instrumente de comunicare (scrisori deschise, luări de poziție, comunicate de presă, sesizări bazate pe monitorizări etc.) să ia măsurile necesare. Aceste coaliții ar putea colabora și cu jurnaliști (de investigație) pentru asigurarea unei acoperiri mediatice puternice
- V. Suplimentarea corpului juridic al ROMSILVA cu avocați competenți cu pregătire înaltă
- VI. Multiplicarea inițiativelor societății civile care încurajează și contribuie în mod concret la refacerea fondului genetic forestier
- VII. A. Transparentizarea sistemului de urmărire a masei lemnoase SUMAL în materie de: autorizații, suprafețe, tipuri de lucrări și proprietari
B. Introducerea unui Sistem Informatic Geografic (GIS) integrat aplicat tuturor terenurilor împădurite, publice sau private.
C. Dezvoltarea Hărții Tăierii Pădurilor prin sistemul Google Maps și promovarea tehnicii de „baloon mapping” pentru monitorizarea și verificarea legalității operațiunilor de defrișare de organizațiile societății civile
- VIII. Proiecte de arhitectură pro bono în colaborare cu autoritățile publice locale

CĂTRE O STRATEGIE NAȚIONALĂ DE EVITARE A INUNDAȚIILOR ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2030

Grupul de expertiză „Strategie națională” a căutat să definească o viziune sustenabilă pentru protecția mediului: România fără inundații până în 2030. În acest scop, membrii grupului au avut în vedere trei linii tematice: gestionarea riscului, cadrul legislativ și măsurile active. Pentru fiecare dintre acestea au fost identificate o serie de obstacole și câteva soluții care pot răspunde în mod eficient la acestea.

Gestionarea riscului

OBSTACOLE

- I. Fiecare județ are un plan propriu de amenajare teritorială care este aprobat de către Consiliul Județean pe o perioadă de 10 ani. În același timp, fiecare localitate are propriul său plan strategic de dezvoltare socio-economică. Prin urmare, un expert întâmpină dificultăți atunci când intervine pentru a le explica autorităților locale necesitățile în materie de gestionare a riscului de inundații.
- II. Lipsa unui cod de bune practici forestiere pentru proprietarii de terenuri acoperite de pădure în ceea ce privește exploatarea.
- III. Contactul redus al proprietarilor de terenuri acoperite de pădure cu autoritățile locale
- IV. Lipsa planurilor de gestionare a resurselor de apă la nivelul autorităților locale
- V. Pășunarea intensivă, cu rol activ în degradarea solului
- VI. Dificultatea sau imposibilitatea de a avea acces la date despre zonele inundabile sau despre cele aflate în pericol ecologic

SOLUȚII

- I. Crearea unei Hărți a Hazardelor, care să fie actualizată la fiecare sfârșit de an calendaristic. Această hartă ar trebui să conțină indicatori socio-economici, sociali, precum și delimitarea zonelor inundabile.
- II. Pășunarea pe anumite parcele, care se schimbă prin rotație, după modelul oferit de Benelux
- III. Redirecționarea unei părți din Bugetul local destinat reparațiilor pentru prevenire

Cadrul legislativ

OBSTACOLE

- I. Caracterul incomplet al cadrului legislativ aplicabil în ceea ce privește gestionarea și protejarea mediului înconjurător

- II. Pârghii insuficiente pentru punerea în aplicare a unei strategii naționale care să conțină fundamentele celorlalte strategii de la nivel regional, județean și local

SOLUȚII

- I. Cercetarea cadrului existent în vederea identificării și acoperirii lacunelor
- II. Adoptarea unei strategii naționale, bazate pe o coordonare intensă între guvern, autorități și organizații neguvernamentale

Măsuri active

OBSTACOLE

- I. Alocarea resurselor financiare pentru defrișări și pentru împăduriri este inechitabilă, ponderea cheltuielilor pentru ameliorarea terenurilor fiind relativ mică în raport cu celelalte
- II. Lipsa unor evaluări din perspectivă socio-economică a resurselor de apă, care să permită valorificarea acestora
- III. Slaba cunoaștere în ceea ce îi privește pe proprietarii de terenuri forestiere despre moduri alternative de valorificare a proprietăților de care dispun, altele decât vinderea și tăierea masei lemnoase
- IV. Durata lungă a împăduririlor
- V. Lipsa unei piețe liberalizate a materialului forestier

SOLUȚII

- I. Implementarea unor politici care să asigure faptul că fondurile destinate acestui sector sunt cheltuite în mod corespunzător
- II. Gestionarea resurselor de apă în vederea valorificării potențialului acestora, prin intermediul Institutului Național de Hidrologie și Gospodărire a Apelor
- III. Preluarea de bune practici ale altor state cu privire la gestionarea corectă a mediului înconjurător și mai cu seamă a terenurilor forestiere
- IV. Împăduriri rapide prin clonarea in vitro a plasmei și prin plantarea rădăcinilor crescute mai întâi în mediu acvatic
- V. Deschiderea pieței de masă lemnoasă către micii proprietari de terenuri forestiere, organizați în asociații silvice. În acest context, o bursă a materialului lemnos este binevenită
- VI. Activitate intensă de advocacy pe lângă guvern și autorități locale în vederea obținerii din partea acestora a unui angajament ferm de aplicare a măsurilor ecologice și de furnizare de date (transparentizare a activității)